

Stopnji tveganja revščine (12,0 %) in socialne izključenosti (14,4 %) v 2019 nižji, prag tveganja revščine višji

Kazalniki dohodka, revščine in socialne izključenosti, Slovenija, 2019

Stopnja tveganja revščine in stopnja tveganja socialne izključenosti sta bili v 2019 nižji kot v 2018, prva za 1,3, druga za 1,8 odstotne točke; prva je znašala 12,0 %, druga 14,4 %. Letni prag tveganja revščine se je zvišal za 494 EUR, na 8.440 EUR ali na 703 EUR na mesec.

V 2019 pod pragom tveganja revščine vsak osmi prebivalec Slovenije

Po podatkih iz raziskovanja Življenjski pogoji (SILC) za leto 2019 je bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 12-odstotna. To pomeni, da je z dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine, živelo približno 243.000 prebivalcev Slovenije, kar je 25.000 manj kot v prejšnjem letu.

Letni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo je znašal 8.440 EUR, mesečni pa 703 EUR. Osebe, katerih neto razpoložljivi dohodek na ekvivalentno odraslo osebo na mesec je bil nižji od 703 EUR, so bile torej izpostavljene tveganju revščine (oz. so živele pod pragom tveganja revščine). Prag tveganja revščine za štiričlansko družino, sestavljeno iz dveh odraslih in dveh otrok, mlajših od 14 let, je znašal 1.477 EUR na mesec, za dvočlansko gospodinjstvo brez otrok pa 1.055 EUR na mesec.

Izračun revščine temelji na dohodku iz leta 2018

Stopnja tveganja revščine se je glede na prejšnje leto znižala za 1,3 odstotne točke. Prag tveganja revščine se je zvišal za 494 EUR na leto. Izračun temelji na dohodkih, prejetih v letu 2018; to leto je bilo namreč v raziskovanju za leto 2019 referenčno leto za dohodek. Povprečni razpoložljivi dohodek gospodinjstev, mediana ekvivalentnega razpoložljivega dohodka in z njo tudi prag tveganja revščine so bili v letu 2018 višji kot v prejšnjem letu. Dohodek je bil nekoliko manj enakomerno porazdeljen med gospodinjstvi, saj se je vrednost Ginijevega količnika zvišala za 0,5 odstotne točke, vrednost razmerja kvintilnih razredov pa je ostala enaka.

243.000 oseb pod pragom tveganja revščine

Med vsemi 243.000 osebami, živečimi z dohodki, nižjimi od praga tveganja revščine, je bilo 90.000 upokojencev (ali 18,2 % od vseh upokojencev), od tega 60.000 upokojenih žensk in 30.000 upokojenih moških; 40.000 je bilo delovno aktivnih (ali 4,5 % od vseh delovno aktivnih); 40.000 je bilo brezposelnih (ali 43,6 % od vseh brezposelnih); 41.000 je bilo mladoletnih otrok (ali 10,5 % od vseh otrok); 32.000 pa je bilo drugih oseb (ali 18,9 % od vseh nezmožnih za delo, gospodinj, študentov, drugih neaktivnih in nerazvrščenih oseb).

Stopnja tveganja revščine glede na najpogostejši status aktivnosti v dohodkovnem referenčnem letu 2018 se je glede na prejšnje leto znižala pri osebah v vseh statusih aktivnosti, razen pri upokojencih. Pri njih se je nekoliko zvišala (za 0,1 odstotne točke). Glede na starost se je stopnja tveganja revščine zvišala za osebe, stare 60 ali več let (za 0,4 odstotne točke), v vseh drugih starostnih skupinah se je znižala. Stopnja tveganja revščine se je zvišala tudi za gospodinjstva brez delovno aktivnih članov (za 0,2 odstotne točke), za enočlanska starejša gospodinjstva (65 let ali več) (za 3,1 odstotne točke), enostarševska gospodinjstva (za 1,4 odstotne točke) in gospodinjstva dveh odraslih z enim vzdrževanim otrokom (za 0,5 odstotne točke).

Socialni transferji še vedno znižujejo revščino

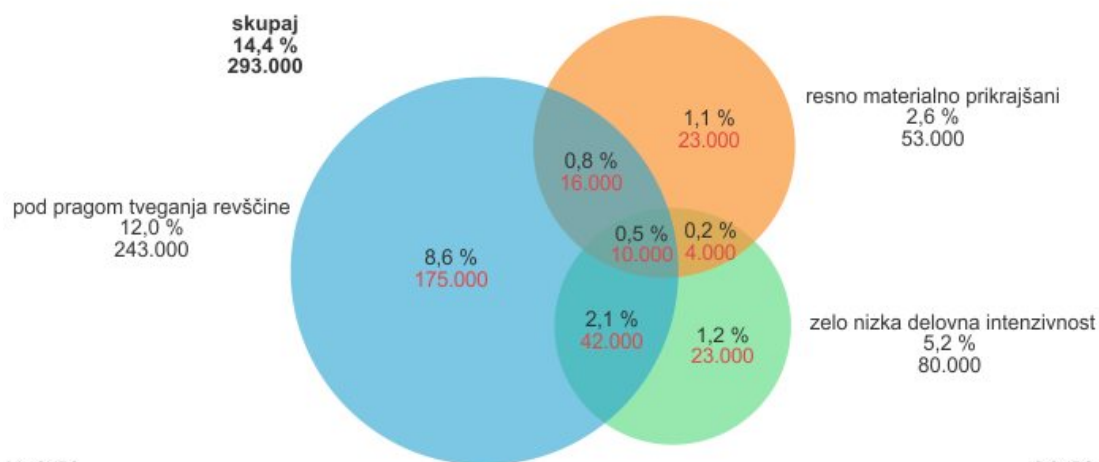
V Sloveniji so pomemben dejavnik zniževanja revščine socialni transferji, vključno s pokojninami. Če v dohodek ne bi šteli socialnih transferjev (družinskih in socialnih prejemkov), bi bila stopnja tveganja revščine 22,0-odstotna. Če bi od dohodka odšteli še pokojnine, bi se stopnja tveganja revščine zvišala na 39,2 %.

Povprečni dohodek gospodinjstev v 2018 višji

Povprečni letni neto razpoložljivi dohodek na gospodinjstvo je v Sloveniji v 2018 znašal 24.725 EUR in je bil tako za 1.686 EUR višji kot v prejšnjem letu. Povprečni letni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva se je zvišal za 760 EUR (na 10.093 EUR), povprečni letni ekvivalentni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva, preračunan po OECD-jevi prilagojeni ekvivalenčni lestvici, pa za 1.109 EUR (na 15.236 EUR).

Največja deleža skupnega razpoložljivega dohodka gospodinjstev so predstavljali dohodki iz dela (67,3 %) in pokojnine (21,2 %), sledili so družinski in socialni prejemki (9,3 %) ter kapitalski in drugi dohodki (2,2 %). Delež dohodkov iz dela v skupnem razpoložljivem dohodku gospodinjstev se je glede na prejšnje leto zvišal za 1,6 odstotne točke, delež kapitalskih in drugih dohodkov je ostal nespremenjen, deleži vseh drugih dohodkov (pokojnin, družinskih in socialnih prejemkov) v skupnem razpoložljivem dohodku gospodinjstev pa so se nekoliko zmanjšali.

Osebe, izpostavljene tveganju socialne izključenosti, Slovenija, 2019

Vir: SURS

© SURS

Tveganju socialne izključenosti izpostavljen v 2019 vsak sedmi prebivalec Slovenije

Stopnja tveganja socialne izključenosti se je v Sloveniji v 2019 glede na prejšnje leto znižala za 1,8 odstotne točke. Znašala je 14,4 %; to pomeni, da je bilo tveganju socialne izključenosti izpostavljenih približno 293.000 oseb ali 33.000 manj kot v prejšnjem letu. Zmanjšanje števila oseb, izpostavljenih temu tveganju, je bilo posledica znižanja vseh treh kazalnikov socialne izključenosti: stopnje tveganja revščine (ta se je znižala za 1,3 odstotne točke), stopnje resne materialne prikrajšanosti (za 1,1 odstotne točke) in stopnje zelo nizke delovne intenzivnosti (za 0,2 odstotne točke).

Za 0,2 odstotne točke se je znižal tudi delež oseb, ki so bile hkrati izpostavljene vsem trem oblikam socialne izključenosti. Teh najranljivejših oseb je bilo v letu 2019 približno 10.000, to je 4.000 manj kot v letu 2018.

Stopnja tveganja socialne izključenosti, statistične regije, Slovenija, 2019

Vira: SURS, GURS

© SURS

Stopnja tveganja socialne izključenosti najvišja v zasavski, najnižja v gorenjski statistični regiji

Stopnja tveganja socialne izključenosti je bila najvišja v zasavski statistični regiji (21,4-odstotna); sledili sta ji koroška (z 19,3-odstotno) in podravska (z 18,6-odstotno). Najnižja je bila v gorenjski statistični regiji (9,6-odstotna), sledili sta ji osrednjeslovenska in posavska statistična regija (vsaka z 11,6-odstotno stopnjo). Tveganju socialne izključenosti je bilo izpostavljenih največ ljudi v osrednjeslovenski (65.000) in podravski statistični regiji (60.000), najmanj pa v primorsko-notranjski (5.000) in posavski statistični regiji (7.000). Glede na prejšnje leto se je delež oseb, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, znižal v desetih, zvišal pa v dveh statističnih regijah (v zasavski in koroški).

V letu 2019 smo presegli cilj iz strategije Evropa 2020

V strategiji Evropa 2020, katere cilj je visoka zaposlenost, produktivnost in socialna kohezija v EU, so si države članice zastavile nalogo, da bodo od leta 2008 do leta 2020 zmanjšale število ljudi, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti; Slovenija naj bi to število zmanjšala vsaj za 40.000.

V Sloveniji je bil v letu 2019 tveganju socialne izključenosti izpostavljen vsak sedmi prebivalec, v letu 2008 pa vsak peti. Število ljudi, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, se je znižalo od izhodiščnega leta 2008 do leta 2019 s 361.000 na 293.000 (za 68.000). To pomeni, da smo zastavljeni cilj v letu 2019 ne samo dosegli, ampak presegli.

V letu 2019 nižja tudi dolgotrajna revščina

Še posebno problematična je dolgotrajna revščina, saj si ljudje zaradi nje lahko ne morejo privoščiti nekaterih dobrin, storitev in dejavnosti, ki so običajne za družbo, v kateri živijo, in se zaradi tega oddaljijo od socialnega okolja ali se celo izolirajo od družbe. Dalj časa trajajočo revščino merimo s stopnjo dolgotrajnega tveganja revščine. Ta pokaže odstotek oseb, ki so bile pod pragom tveganja revščine v tekočem letu in vsaj še v dveh predhodnih letih od treh.

Tudi stopnja dolgotrajnega tveganja revščine se je glede na prejšnje leto znižala, in sicer za 0,3 odstotne točke. V Sloveniji je v letu 2019 živel 7,4 % ali 134.000 oseb, ki so bile dalj časa pod pragom tveganja revščine (skoraj vsak štirinajsti), v letu prej pa 7,7 % (približno 6.000 več).

Osnovni kazalniki dohodka, revščine in socialne izključenosti, Slovenija

	2018	2019
Povprečni letni razpoložljivi dohodek na gospodinjstvo (EUR)	23.039	24.725
Povprečni letni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva (EUR)	9.333	10.093
Povprečni letni ekvivalentni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva (EUR)	14.127	15.236
Letni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo (EUR)	7.946	8.440
Stopnja tveganja socialne izključenosti (% oseb)	16,2	14,4
Stopnja tveganja revščine (% oseb)	13,3	12,0
Stopnja resne materialne prikrajšanosti - za 4 od 9 elementov (% oseb)	3,7	2,6
Stopnja zelo nizke delovne intenzivnosti, starost 0–59 let (% oseb)	5,4	5,2
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji, razen pokojnin (% oseb)	23,4	22,0
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji, vključno s pokojninami (% oseb)	40,5	39,2
Neenakost porazdelitve dohodka - razmerje kvintilnih razredov (80/20)	3,4	3,4
Neenakost porazdelitve dohodka - Ginijev količnik (%)	23,4	23,9

Vir: SURS

Osebe z najvišjo stopnjo tveganja revščine, Slovenija

	2018	2019
	% oseb pod pragom tveganja revščine	
Glede na delovno intenzivnost gospodinjstva		
gospodinjstva brez delovno aktivnih članov	41,9	42,1
gospodinjstva z delno (<0,5) delovno aktivnimi odraslimi člani	32,3	30,0
Glede na tip gospodinjstva		
enočlanska gospodinjstva	40,0	38,0
enostarševska gospodinjstva	24,7	26,1
Glede na najpogostejši status aktivnosti v letu pred anketiranjem (starost 18+)		
brezposelne osebe	45,7	43,6
upokojene ženske	21,7	21,8
drugi neaktivni (gospodinje, študenti, nezmožni za delo...)	19,6	20,1
Glede na starost in spol		
ženske, starejše od 59 let	21,2	21,4
Glede na stanovanjsko razmerje gospodinjstva		
najemniki stanovanj	31,7	29,7
Glede na dokončano izobrazbo (starost 18+)		
osebe z največ osnovnošolsko izobrazbo	28,7	28,4

Vir: SURS

Osebe z najnižjo stopnjo tveganja revščine, Slovenija

	2018	2019
	% oseb pod pragom tveganja revščine	
Gospodinjstva, v katerih so vsi odrasli člani delovno aktivni	3,9	2,9
Gospodinjstva vsaj treh odraslih oseb brez vzdrževanih otrok	5,7	5,2
Zaposlene osebe (starost 18+)	4,0	3,4
Osebe z vsaj višješolsko izobrazbo (starost 18+)	5,2	4,6

Vir: SURS

Metodološko opozorilo

Vir za izračun stopnje tveganja revščine in drugih kazalnikov za leto 2019 so bili podatki iz raziskovanja Življenjski pogoji (SILC) za leto 2019, ki je bilo izvedeno na podlagi podatkov, pridobljenih z anketnim vprašalnikom v letu 2019 (leto izvedbe SILC), ter iz administrativnih in registrskih podatkov za leto 2018 (referenčno leto za dohodek).

Podrobni podatki po različnih prerezih bodo v podatkovni bazi SiStat objavljeni 8. julija 2020.

Avtor/-ji: Stanka Intihar

Naslednja objava: 22. 10. 2020

Statistični urad Republike Slovenije
Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

Informacijsko središče:
telefon: (01) 241 64 04
faks: (01) 241 53 44
info.stat@gov.si
www.stat.si

© Statistični urad Republike Slovenije
Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira.